

(Time:- 3 hours)

Marks:- 100

- N.B.** 1. All questions are compulsory.
2. Figures to the right indicate full marks.

Q.1 A Fill in the blanks and rewrite the sentence.(any 10) 10

- a. _____ is the amount payable on premature return of the insurance policy.
(paid up value / surrender value / maturity value)
- b. Life Insurance Corporation of India was established in _____.
(1856 / 1956 / 1965)
- c. Principle of contribution is not applicable to _____ insurance.
(Life insurance / fire Insurance / marine insurance)
- d. IRDA Act was passed in the year _____.
(1998 /1989 / 1999)
- e. In rural area qualification for becoming insurance agent is _____.
(SSC / HSC / Graduate)
- f. Principle of indemnity is not applicable to _____ insurance.
(Life insurance / fire Insurance / marine insurance)
- g. Insurance is a contract of _____.
(profit / loss / indemnity)
- h. _____ is oldest type of contract.
(life insurance / fire insurance /marine insurance)
- i. _____ decides the code of conduct for insurance intermediaries.
(IRDA / LIC / GIC)
- j. Purchasing insurance policy is a _____ technique.
(risk avoidance / risk reduction / risk transfer)
- k. General insurance business was nationalised in _____.
(1972 / 1962 / 1999)
- l. Insurance premium is fixed by _____.
(Insurance company / insurance agent / IRDA)

Q.1 B State whether the following statements are true or false. (ANY 10) 10

- a. Reinsurance is mandatory in India.
- b. Insurance premium is payable after occurrence of loss.
- c. Earthquake is fundamental risk.
- d. Principle of utmost good faith is applicable to all types of insurance.

- e. Insurance policy must be purchased through an agent.
- f. Flood is non natural risk.
- g. Double insurance is insurance of insurance.
- h. Bank robbery is particular risk.
- i. Risk retention is a risk management technique.
- j. Risk cover under insurance contract begins immediately after acceptance of the proposal by insurance company.
- k. Principle of indemnity is applicable to life insurance.
- l. Insurance policy document must be in written form.

Q.2 Answer the following (any2) 15

- a. What is risk? What are various types of risks?
- b. State briefly any five basic concepts used in insurance?
- c. Explain various techniques of risk management.

Q.3 Answer the following (any2) 15

- a. Define insurance. Explain the features of insurance.
- b. What are various principles of insurance?
- c. What are the contents of a insurance policy document?

Q.4 Answer the following (any2) 15

- a. What are ethics in insurance?
- b. What are various ways of satisfaction of insurance customers?
- c. What are various needs of insurance customers?

Q.5 Answer the following (any2) 15

- a. Explain the importance of insurance in social development
- b. What is reinsurance? What are various types of reinsurance?
- c. Explain the role of IRDA.

Q.6 Write short notes. (any 4) 20

a. Importance of risk management	b. Importance of marine insurance
c. Policy document	d. Double insurance
e. Need of ethics in insurance.	f. Insurance customer behaviour

मराठी अनुवाद
(वेळ ३ तास)

गुण: १००

1. सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.
2. उजवीकडील अंक गुण दर्शवितात.
3. मूळ इंग्लिश प्रश्न पत्रिका प्रमाण मानावी.

प्र.१ अ रिकाम्या जागा भरून वाक्य पुन्हा लिहा. (कोणतेही १०)

१०

- a. विमापत्र मुदतपूर्व परत केल्यावर मिळणारी रक्कम म्हणजे _____ होय.
(हप्तेबंद मूल्य / समर्पण मूल्य / मुदतपूर्वी मूल्य.)
- b. आयुर्विमा महामंडळाची स्थापना _____ साली झाली.
(१८५६ / १९५६ / १९६५)
- c. वर्गणीचे तत्व _____ ला लागू होत नाही.
(आयुर्विमा / अग्निविमा / सागरी विमा)
- d. IRDA कायदा _____ साली मंजूर झाला.
(१९९८ / १९८९ / १९९९)
- e. विमा प्रतीनिधी होण्यासाठी ग्रामीण भागात _____ उत्तीर्ण ही पात्रता आहे.
(दहावी / बारावी / गॅजुएट)
- f. हानिभरण तत्व _____ ला लागू होत नाही.
(आयुर्विमा / अग्निविमा / सागरी विमा)
- g. विमा हा _____ चा करार आहे.
(फायद्याचा / तोट्याचा / भरपाईचा)
- h. _____ हा सर्वाधिक जुना करार आहे.
(आयुर्विमा / अग्निविमा / सागरी विमा)
- i. विमा मध्यस्थांची आचारसंहिता _____ ठरवितात.
(IRDA / LIC / GIC)
- j. विमाखरेदी हे _____ करण्याचे तंत्र आहे.
(धोका टाळणे / धोका कमी / धोका हस्तांतर)
- k. सर्वसाधारण विम्याचे राष्ट्रीयकरण _____ साली झाले.
(१९७२ / १९६२ / १९९९)
- l. विमा हप्ता _____ निश्चित करते.
(विमा कंपनी / विमा प्रतिनिधी / आयआरडीए)

- प्र.१ ब पुढील विधाने सत्य की असत्य ते लिहा. (कोणतीही १०) १०
- भारतात पुनर्विमा अनिवार्य आहे.
  - विमा हप्ता नुकसान झाल्यानंतर देय असतो.
  - भूकंप हा मूलभूत धोका आहे.
  - परमोच्च विश्वास तत्व सर्व प्रकारच्या विम्यांना लागू होते.
  - विमा योजना विमा प्रतीनिधी कडूनच खरेदी करावी लागते.
  - महापूर हा अनैसर्गिक धोका आहे.
  - विम्याच्या विम्याला द्विविमा म्हटले जाते.
  - बंकेवरील दरोडा हा विशिष्ट धोका आहे.
  - धोका धारण करणे हे धोके व्यवस्थापनाचे तंत्र आहे.
  - विमा करारातील विमा संरक्षण, विमा हप्ता भरल्यानंतर त्वरित चालू होते.
  - हानिभरण तत्व आयुर्विम्याला लागू होते.
  - विमापत्र लेखी स्वरूपातच असावे लागते.
- प्र.२ कोणतेही दोन प्रश्न लिहा. १५
- धोका म्हणजे काय? धोक्यांचे विविध प्रकार लिहा.
  - विम्यातील कोणत्याही पाच मूलभूत संकल्पना थोडक्यात लिहा.
  - धोका व्यवस्थापनाची विविध तंत्रे लिहा.
- प्र.३ कोणतेही दोन प्रश्न लिहा. १५
- विम्याची व्याख्या व वैशिष्ट्ये लिहा.
  - विम्याची विविध तत्वे लिहा.
  - विमा पत्रातील विविध घटक स्पष्ट करा.

१५

प्र.४ कोणतेही दोन प्रश्न लिहा.

- a. विम्यातील नीतिमूल्ये कोणती आहेत?
- b. विमा ग्राहकांचे समाधान करण्याचे विविध मार्ग कोणते आहेत?
- c. विमा ग्राहकांच्या विविध गरजा लिहा.

प्र.५ कोणतेही दोन प्रश्न लिहा.

१५

- a. विम्याचे सामाजिक विकासातील महत्त्व स्पष्ट करा.
- b. पुनर्विमा म्हणजे काय? पुनर्विम्याच्या विविध पद्धती लिहा.
- c. विमा नियमन व विकास प्राधिकरणाची भूमिका लिहा.

प्र. ६ टीपा लिहा. (कोणत्याही चार)

२०

a. धोका व्यवस्थापनाचे महत्त्व	b. सागरी विम्याचे महत्त्व
c. विमा करार कागदपत्रे	d. द्विविमा
e. विमा व्यवसायातील नीतिमूल्यांची गरज	f. विमा ग्राहक वर्तन